

valószínűtlennek tűnt ez az egész, az ötven éhes ember, a mocskos cementpadló és az egy szál őr, akit időközben másikkal váltottak fel, egy vele egykorúnak saccolt, tejelesszájú kölyökkel, alighanem jobban félt tőlünk, mint mi tőle, minden rebbenésre a géppuskájához kapott, de ezt csak a mostani eszemmel tudom, akkor hőstettnek látszott, hogy volt merszem utánamenni a bejárathoz, mert cigaretta ugyan volt nálam, egy majdnem tele pakli, de a gyufa apámnál maradt, és a többieknél sem volt, ha legalább rá lehetne gyújtani, sóhajtoztak korgó gyomorral, és akkor Koja, két ujja közt egy szál cigarettával jelezve békés szándékát, felballagott a pincelépcsőn, tizenhárom foka volt, sose felejttem el azt a tizenhárom fokot, egy örökkévalóságig tartott, míg felértem és kiléptem a kapun; az őr nem vette észre, csak amikor visszafordult, és a süket csöndben hallatszott a kattanás, hogy felhúzza a kakast, de Koja, farkasszemet nézve a puskacsővel, előrenyújtotta a cigarettát, van tüzed?

kérdezte ruszinul, és akkor az őr, egyik kezével a fegyvert szorongatva, a másikkal kitapogatta zsebében a gyufát, Koja meg odakínálta a paklit, és időközben szívták a Leventét, az őr faggatni kezdte, hány éves vagy, mit tanulsz, mi az apád, és már majdnem végére értek a cigarettának, amikor megkérdezte, hova való vagy, és Koja gondolkodás nélkül rávágta a Szivljust, Nagyszöllős csehek alatt használt ruszin nevét, amire a katona felkapta a fejét, beleszívott egy utolsót a Levente maradékába, a parázs villanásnyi időre megvilágította az arcán áthullámzó valamit – zavart vagy érzést? vagy csak a fény játéka volt? –, mindenestre ezután nézett körül a pusztán téren, és szólt oda Kojának ő is ruszinul: utyikáj! fuss! és Koja, pár másodpernyi habozás után futásnak eredt olyan sebességgel, mint még soha, cikkcakkban, mert sose lehet tudni, és mielőtt befordult volna a sarkon, még elérte a katona hangja, ha jön az őrség, hasalj!, ez visszhangzott a fülében hazáig.

SZEGEDI KOVÁCS GYÖRGY

Miért vannak

*Miért vannak
cserépből a szép emlékek,
a rosszak
meg acélból,
behálózván idegeinket
szétbonthatatlan,
szétvághatatlan;
s keréketört,
árva lelkiünk
csak hull alá
pörögve.*

Reményed néha

*Reményed néha
sav marta kő,
álmatlan szögesdrót.
S jön az önsajnálát
két uszályal megrakodva;
kínálja elmúláshoz szoktató
dohos imáit.
De ha kibocsátanád
szíved sötét ablakából
elgyötört, vézna kis galambod,
olajággal a csőrében
térne vissza hozzád.*

Vércsoport

*Amelyik jó mindenkinek:
köztudatban a nullás.
A tudomány állása szerint
már az sem.
Csak egy maradt;
az egyetlen,
az örök vér-remény.
Mert valami olyan az Övé,*

*mindegyikkel baráti,
mindegyikkel elfogadó.
Mit nekünk,
ha az átok-idő
végül kicsomagol csontig; mert
megmerítettünk hősín igazában,
s behunyt szemmel is
megtaláljuk a tömegben
ruhája szegéjét.*